

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 82 (3528) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

A KÉSŐ ÉJSZAKAI ÓRÁKBAN

Budapest és több vidéki város ellen újabb terrortámadást intéztek az angolszász repülők

Léqvédelmi tűzérsegünk több négymotoros bombázót lelőtt

A MTI jelenti: Angolszász gépek folyó hó 12-én a déli órákban a Dunántúlnak a Balatonig és attól nyugatra eső részén repültek be. A bevetett saját és szövetséges vadászoktól az ellenséges gépeket szétugrasztották, amelyek nyugati, délnyugati és déli irányban elhagyták az ország légterét. Egyes helyeken a tűzérseg működésbe lépett. Bombázásról és károkról eddig jelentés nem érkezett. Az esti órákban egyes ellenséges gépek a Duna-Tisza közén és a Dunántúl több útvonalán délről északfelé átrepültek az országot, majd az éjszaka folyamán a Duna-Tisza közén dél felé elhagyták az ország légterét. A berepülés zavartól mentes volt.

A késő éjjeli órákban angolszász repülők két ízben, több hullámban Budapest és több vidéki város ellen intéztek terrortámadásokat. A lakosság körében veszteségek voltak és épületkárok keletkeztek. Léqvédelmi tűzérsegünk a támadó gépek közül több négymotoros bombázót lelőtt.

Zágrábban háromszor volt légiriadó az éjszaka

Zágrábból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Angolszász bombázók szerdán délután ismét megtámadták Zágráb lakott részeit. Károk keletkeztek, az áldozatok száma csekély.

Zágrábból jelentik: (MTI) A szerdán Zágráb ellen intézett légitámadásról a következő hivatalos jelentést adták ki: Szerdán a déli órákban ellenséges gépek nagyobb csoportja több robbanóbombát dobott a városra. A város keleti részén épületkárok keletkeztek és a lakosság körében néhány halálos áldozat volt.

Mihelyt jelentés érkezett arról, hogy Zágráb keleti városrészére bombákat dobtak, a poglavnik a légiriadó tartama alatt felkereste a megtámadott városrészt és megtekintette a mentési munkálatokat.

Csütörtökre virradó éjjel három ízben volt légiriadó Zágrábban.

Genfből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Newyorkból jelentik, hogy az északamerikai tengerészeti miniszterium közlése szerint március közepén az Arab tengeren egy északamerikai kereskedelmi hajót torpedólovakkal elsüllyesztettek. A hajótöröttet San Franciscoba szállították. A hajó személyzetének 35 tagja eltűnt.

Helsinki. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A finn képviselőház szerdán zártülést tartott, amelyről a következő hivatalos jelentést adták ki: A finn képviselőház szerdai ülésén Linkomies miniszterelnök a kormány nevében bejelentette a politikai helyzetéről. Mivel a

napirend értelmében a kérdés megbeszélését a következő ülésre tűzték ki. egyhangulag elhatározták, hogy egyezményt írták alá a napirendre.

Stockholm. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A Stockholms Tidningen helsinki-i levelezője írja, hogy a finn

közvélemény egyáltalán nem bizik a béke kilátásaiban. A Dagens Nyheter a békekötés legnagyobb akadályának azt a szovjet követelést tartja, amely Finnország haderejének leszerelésére és a német csapatok Finnországból való eltávolítására irányul.

Élehangon bírálja a szovjet sajtó az előzőnlés elhúzódsát

(Stockholm.) A hivatalos szovjetsajtó az utóbbi napokban ismét éles hangon bírálja a nyugateurópai invázió elhúzódsát. A „Háború és a munkásosztály” című folyóirat Tolcsanov ezredes aláírásával választ közöl egy kérdésre, amelyet állítólag a lap egyik olvasója küldött be és amely úgy szól, vajjon vannak-e nyugati hatalmaknak elegendő hadianyagtartalékaik. Tolcsanov ezredes válasza azt mondja többek között: A nyugati hatalmak hadianyag-

raktárai annyira zsúfolva vannak, hogy már el kellett rendelni egyes fegyverek gyártásának korlátozását is. Az ezredes ezután így folytatja:

— Meglehetősen furcsa tünet, ha a háború közepe táján túlermelés jelenkezik hadianyagban. Ez a túlermelés annak a következménye, hogy nagy aránytalanság áll fenn a hadianyagok gyártására irányuló erőfeszítések és a hadianyagoknak harcban való felhasználása között. A vöröshadsereg azzal,

hogy hosszú és kemény harcot vívott Németország főereje ellen, lehetővé tette a szövetségesek részére, hogy hatalmas tartalékokat teremtsenek a óriási mennyiségű hadianyagot halmozzanak fel. Bizonyos angol és amerikai szemlélők azzal áztatják magukat, hogy elég felhalmozni ezeket az óriási anyagmennyiségeket a németek máris elvesztik a bátorságukat. Orosz részről nem kívánunk vitába szállni ezekkel a szemléteikkel és csak hivatkozunk a saját tapasztalatainkra, amelyek azt bizonyítják, hogy sokkal nagyobb hatást tesz az ellenségre egyetlen olyan ágyú, amely lő, mint a hadtápterületen felhalmozott és fel nem használt ágyúk ezázai. (N. S. T.)

(Newyork.) A Colliers Magazin című folyóirat Quentin Reynolds tollából cikket közöl, amely az invázió eshetőségeinek mérlegelése után arra a következtetésre jut, hogy ha a szövetségesek megkísérik a francia partvidék előzőnlését, akkor legalább 50 százalékos veszteséggel kell számolniuk. Elég visszagonodolni a Dieppenél és Salernonál szerzett tapasztalatokra s máris következtetni lehet arra, hogy az invázió a világtörténelem legszörnyűbb vérfürdője lesz. Az úgynevezett kétlaki hadvezetés egyik legfőbb sajátossága — teszi hozzá Reynolds — hogy a veszteségek olyan arányban növekednek, amilyen mértékben növelik a partrattott csapatok számát.

A faellátás kivételével

Kielégítő a város közellátása

107 ezer 550 pengőre becsülhető a szegények felruházására összegyűjtött anyag értéke — Közigazgatási bizottsági ülést tartott a városi törvényhatóság

Nagyvárad, április 13. A városi törvényhatóság ma délután tartotta meg rendes havi közigazgatási bizottsági ülését, dr. Hlatky Endre főispán elnöklésével. Az ülésen felolvasott polgármesteri jelentés többek között a következőket tartalmazza a városi közigazgatás március havi eseményeiről.

KÖZMÜVELŐDÉSI ÉS SZOCIALPOLITIKAI ÜGYEK

A városi könyvtár az elmúlt hónapban is igen nagy forgalmat bonyolított le. Volt olyan nap, amikor több mint 270 személy fordult meg a könyvtár helyiségében.

A város által alkalmazott pénzbeszedők március hónapban 7300 pengőt vételeztek be a Magyar Norma Alap javára. A népkonyha az elmúlt hónapban 930 adag ebédet osztott ki. A napközi otthonok 8320 adag ebédet, ugyanannyi reggelit és uzsonnát adtak ki.

A szegény lakosság felruházására gyűjtött anyag értéke alacsony becsülés szerint 107.550 pengő.

A városi népfürdő március havában

5565 személy vette igénybe, az eladott jegyek árából 1549 pengő folyt be.

KÖZÉLELMÉZÉS

Tej. Március havában az OMTK helyi kirendeltsége a 3 éven aluli gyermekeket és a félidőn tullevő terhesanyákat látta el fél liter tejjel. A mennyiség kiadása akadálytalanul megtörtént, sőt március 15-től kezdve a 4 és 5 éves gyermekek is kaptak naponta fél liter tejet. Ezen eredmény annak tudható be, hogy a termelők beszolgáltatási kötelezettségüknek fokozottabb mértékben tesznek eleget. A tejjeggyel bíró gyermekek 10 dkg, az állapotos anyak 20 dkg, vajjutásban is részesültek. Az OMTK-hoz szülő tejtulványokon kívül vidéki községbe kiadott a hivatal 3047 darab tejszállítási igazolványt. Ezeket a 14 évnél fiatalabak és 70 évnél idősebbek, valamint a hatósági orvosi bizonyítvánnyal bírók részére állította ki a hivatal olyképpen, hogy ezzel az igazolvánnyal a 3 éven aluliak részére fél liter, mások részére pedig 3 dcl. tejet szolgáltathattak ki.

Lábbeli. Március havában a Készletbire vonatkozó kiutalást, valamint a feb-

ruári és március havi fejelésre és mértékutáni rendelkezésre szóló kiutalást kapta meg az ügyosztály. Március havában kiadott a hivatal 623 pár készletbire, továbbá 2494 pár fejelésre és 1226 pár mértékutáni rendelkezésre szóló utalványt.

Cukor. Fejadag fogyasztásra március havában 60.1000 kg. cukrot utalt ki a miniszterium. E mennyiség a szükségletet fedezte. Panaszok e téren nem fordultak elő.

Petroleum. Március havában 17.500 kg petroleum kiutalásban részesült a város. Világítási célra a készlet csökkentése miatt csak 1 liter petroleumot adtak ki családonként, a villanyvilágítással nem rendelkezők részére. Ipari petroleumkiutalást a kérelmek bevizsgálása után az előző havihoz viszonyítva, a havi kontingens csökkentésének megfelelően adta ki a hivatal. E téren nehézségek nem merültek fel.

Liszt. Március havában kiutalt lisztmennyiség 9343 q, ebből nullás 2154, kenyérliszt 7089 q. Március havában a város 140 q. zabkiutalásban is részesült. Más erőtakaromány kiutalást nem kapott

a város. A kenyér- és lisztellátás terén nem merültek fel nehézségek.

Tüzifa. Március havában a tüzfifaellátás terén az előző hónapokban már jelentkezett nehézségek továbbra is fokozódtak. A város részére megállapított 240.000 ürköbméter tüzfából március végéig 113.000 ürköbméter nyert leszállítást.

Sertés és zsiradék. A város közfogyasztására március havában 245 darab sertést vágta le. Valamennyi magánvásárlásból származott. A miniszterium március havában sertést nem utalt ki. Kivált 10.250 kg margarint. A levágott 245 darab sertésből 8744 kg zsirt termeltek ki, amely mennyiségből a 8040—1941. M. E. számú rendelet értelmében 1470 kg-ot kellett beszolgáltatni, s így közellátás céljára 7274 kg zsir maradt. E két tételből, valamint az előző hónapról megmaradt 14.000 kg zsiradékból fedezte a város a március havi zsirsükségletet. Megmaradt körülbelül 8000 kg zsiradék, amelyből az április havi zsirsükségletnek egy részét biztosítja a város. Sem zsir, sem húsellátás tekintetében nehéz nem merült fel.

IPAR- ÉS VASARÜGYEK

Az I. fokú iparhatóság összesen 76 darab iparjogosítványt adott ki, melyek közül 21 képsítéshez, 13 engedélyhez kötött, 1 darab gyárszerű ipar, 15 kereskedelmi és 6 darab más szabadipar gyakorlására jogosít.

A piacokon élelmiszerekből a felhozatal a rossz időjárás ellenére is kielégítő volt. Főzélékfélekéből a burgonya, fehércáposzta és olasz csekélyebb mennyiségben került forgalomba. Hagymából maximális áron korlátlan mennyiség áll a közönség rendelkezésére.

Gyümölcsfélékből csak alma kapható. Élőbaromfi és tojás felhozatala jelenleg teljesen, tejtermék felhozatala nincsen, tejtérmekek csak viszonteladók útján kerül közfogyasztásra korlátozott mennyiségben.

A sertés és ló felhozatala a múlt hónaphoz viszonyítva megelégnél.

Széna- és takarmányfélékből felhozatal nem volt.

Az ügyosztályok jelentései

Az ügyosztályok jelentései során a tisztifőorvos közölte, hogy a város közegészségügyi helyzete márciusban nem rosszabbodott a februári állapotokhoz képest. Járványos fertőző megbetegedés 134 esetben fordult elő s ezek közül 3 volt halálos.

Az adóbehajtás, mint a pénzügyigazgató jelentette, az elmúlt hónapban is eredményesen folyt.

Az államépítészeti hivatal jelentése szerint az utépítési munkálatokat március hónapban hátráltatta a kedvezőtlen időjárás. A Tisza István út burkolási munkálatai azonban megkezdődtek.

Az erdőfelügyelő közölte, hogy február hónapban 229 vagon, március hónapban 335 vagon tüzifa érkezett a város tüzfifaellátásának céljaira. A földművelésügyi minisztérium a jövő fűtési évadra 30 ezer ürköbméter fát utalt ki a város közelében lévő erdőkből Nagyvárad ellátására.

Más ügyosztályok csekélyebb fontosságú vagy már ismert közigazgatási eseményekről tették jelentést.

Páctolja a keresztény ipart!

Török lap a Németországgal való kereskedelmi kapcsolatokról

Isztambul. Az angolszászoknak arra a követelésére, hogy Törökország szakítsa meg kereskedelmi kapcsolatait Németországgal, a *Tasviri Efkâr* című török lap azt írja, hogy a Németországgal való kereskedelmi kapcsolatok megszakítása igen súlyosan érintené Törökország közegészségügyi viszonyait, mert igen sok gyógyszerert szereznek be

Németországból. Másrészt az a csekély szállítás, mely Törökországból Németországba folyik, a mostani háború győzelmes befejezése szempontjából csak igen alárendelt szerepet játszik. Törökország a szövetségeseivel olyan szoros baráti viszonyt tart fenn, hogy neki is joga van arra, hogy mások barátságát fenntartsa.

A mult világháború zsidó hadi-özvegyeinek és árváinak is kell viselniük a sárga csillagot

Mi a különbség a hadiözvegy és honvédelmi özvegy között?

Nagyvárad, április 13. A nagyvárad rendőrség politikai ügyosztályát, valamint egyéb hatóságokat nap-nap után csoportosan keresik fel az érdekelt zsidók, akik főként aziránt érdeklődnek, hogy irodákban, műhelyekben stb. kell-e viselni a sárga csillagot.

Igen sokan nem viselik a csillagot azok a zsidó asszonyok és árvák sem, akiknek férjeik, illetve apjuk a mult világháborúban halt meg, valamint azok sem, akiknek férjük a mostani háborúban, mint munkaszolgálatos halt meg.

Alkalmunk volt illetékes helyen az ilyen ügyek minősítéséről hivatalos véleményt hallani és a döntésekről az alábbiakban számolhatunk be:

Hadiözvegynek minősül — a csillag viselése szempontjából — az a zsidónő és árvája, kinek férje keresztény szá-

mazású, illetve kivételezett volt és a hősi halál fegyveres szolgálat teljesítése közben érte a mostani háborúban. Ezzel szemben viselni kell a sárga csillagot annak a hadiözvegynek vagy hadiárvának, kinek férje, illetve apja a mult világháború halottja volt. Az illetékes hatóság ezeket egyetlen esetben sem minősítette hadiözvegynek, hanem honvédelmi özvegynek vagy árvának.

Honvédelmi özvegy vagy árva tehát az, aki a mostani világháborúban munkaszolgálatos férjét vesztett el, vagy hozzátartozója a mult világháborúban halt meg.

Viselni kell a csillagot a zsidóknak gyárakban, irodákban, műhelyekben, üzletekben, sőt utcán kívül akkor is, ha valahol, mint vendégek jelennek meg.

A két légitámadás tanulsága:

továbbra is bizhatunk az óvóhelyek védelmében

Az Összetartás írja: Az emberek leggyakoribb beszédtemája az elmúlt héten lezajlott két angolszász légitámadás és különösen az óvóhelyekről esik több szó. A tapasztalat azt mutatja, hogy az emberek nagyrésze a lezajlott légitámadásokat felületesen ítéli meg és megígott benne a bizalom, amely az óvóhelyek biztonságából ered. Éppen ezért szükségesnek tartjuk, hogy közöljük azokat a hivatalos válaszokat, amelyeket illetékes helyen az óvóhelyek biztonságával kapcsolatos különféle kérdésekre adtak.

Hazánkban általában háromfajta óvóhely készült a lakosság védelmére. A T. G. S.-óvóhelyek, a régi házi óvóhelyek és végül a fedett óvóhelyek. A T. G. S.-óvóhelyek törmelék-, gáz- és szilánkbiztosak. A régi házi óvóhelyek védőképessége lényegében ugyanolyan, csak a kivételében van különbség. Ugyanaz a helyzet az árok-óvóhelynél.

Hivatalos helyen soha nem állították, hogy a lakóházi óvóhelyek bármelyik fajtája a romboló bomba telitalálat ellen védelmet nyújt. Ebből azonban még nem következik az, hogy telitalálat esetén mindenki, aki az óvóhelyen tartózkodik, elpusztul, sőt nyugodtan állíthatjuk, hogy a

sorházépítésben épült többemeletes házak pinceterében létesült óvóhelyek nagyon sok esetben bombabiztonságot nyújtanak.

Az egyik emeletes bérházban a bomba felülről számítva a harmadik emeleten robbant, két emeletrezt megrongált. Az óvóhelyen tartózkodóknak semmi bajuk nem történt, mert az épület be sem omlott. A támadók a két támadásnál csaknem kizárólag 600 fontos (300 kg.) rövid késleltetésű gyújtóval ellátott romboló bombákat alkalmaztak, amelyek az óvóhelyeknek a legveszedelmesebb ellenfelei, mert mélyen behatolnak az épületbe és a talajba. Ha a bomba az épületben robban és ezáltal az épület bedől, ez esetben az óvóhely földemének helyt kell állnia. Ezért kell a legtöbb pincét aládőelni meg erősíteni.

Természetesen emeletes házaknál is előfordulhat, hogy a pince fűdeme beszakad. Így történt az egyik házban, ahol az óvóhely pótlégerének fűdeme a leuhandt törmelék hatására bedőlt. Itt sem az óvóhely, hanem a pótléger pusztult el és azok vesztettek életüket, akik itt, tehát nem az óvóhelyen tartózkodtak.

tény az, hogy a mult hétfői támadás alkalmával néhány ilyen óvóhely ka-

Mozik műsora:

APOLLÓ: Viharbrigád.
BELVÁROSI: Könnyelmű fiatalság.
CASINO: Katyi.
KORONA: Szerelmes szívek.

pott találatot. Ebből a tényből szeretnék sokan azt a következtetést levonni, hogy az óvóhely nem nyújt elegendő védelmet és ezért jobb a szobában tartózkodni. Akik ezt állítják, elfelejtik, hogy például az egyik kórház földszinti épületének óvóhelyén, — amely telitalálatot kapott — az ott tartózkodók legnagyobb része elpusztult, de ugyanakkor többen, akik az óvóhely sarkában állottak megmenekültek. Az egyik földszintes ház udvarára esapott le a bomba. A robbanás ereje az ott lévő fát három méterrel továbblökte, ugyanakkor azonban a bomba tölcserétől négy méterre levő boltozatos pincében tartózkodóknak a kisebb légnomáson kívül semmi bajuk sem történt. Egy két részből álló árokóvóhelyet a közepén ért a telitalálat. Az óvóhely itt teljesen beszakadt, a bomba az óvóhely alsórézsébe hatolva robbant, hatalmas tölcserét vágott, ennek ellenére sem halálos, sem sebesülés nem történt. Természetesen nem minden esetben ilyen szerencsés és ha az árokóvóhelyet telitalálat éri, a találati helyen tartózkodók áldozatul esnek.

A lezajlott két légitámadás tapasztalatai azt mutatják, hogy az emeletes házak óvóhelye még telitalálat ellen is több esetben védelmet nyújt. Földszintes házak pincéjében készült óvóhely, vagy árokóvóhely pedig a légnomás, a repeszdarabok ellen biztosítja életünket, testi épségünket, ha a telitalálat ellen védelmet nyújtani nem is tud. Tény az, hogy a legutóbbi légitámadás alkalmával néhány esetben az óvóhelyeken tartózkodók áldozatul estek a bombák pusztításainak. Nem szabad azonban elfelejtenünk, hogy ugyanekkor hányan menekültek meg, akik az óvóhelyen tartózkodtak.

Az egyik nagyobb intézmény udvarán többen tartózkodtak kíváncsiságból. A ledobott bombák repeszdarabjai és légnomása valamennyiüket megölte, míg az óvóhelyen tartózkodóknak semmi bajuk nem történt. Az egyik járási bíróság épületének óvóhelyéről két bíró a szíréna jelzés előtt kijött az utcára. Mindkettőjüket megölte a közelben robbanó bomba. A bombatámadással sújtott vidékeken igen nagy számban pusztultak el az utcán hagyott lovak. Ezeket szintén a repeszhatás és a légnomás ölte meg.

Sokat beszélnek manapság az egyik villa kertjében épített bunkerről, amely telitalálatot kapott és az ott tartózkodók elpusztultak. Ezzel kapcsolatban azt kell leszögezni, hogy az a bunkernek nevezett valami nem volt bombabiztos, a 60—70 cm. vastag vasbeton szerkezet vasalása nem volt jó. Ezenkívül ezt a bunkert vas-tag földréteggel borították, amely csak arra volt jó, hogy a bombát elfojtja és így a hatását növelje.

Az elénk állított példákhoz meg kell értenünk, hogy légitámadás idején továbbra is bizhatunk az óvóhely védelmében. Háború van, veszteséggel a hátszár területén is számolnunk kell, azonban végzetes hiba és a legnagyobb oktalanság lenne a szörvénysen előforduló esetek alapján hamis következtetéseket levonni. A parancs tehát továbbra is ez: *légitámadás idején mindenkinek az óvóhelyre kell vonulnia!*

Erőteljes német ellentámadásokról számol be a véderő főparancsnokság jelentése

Kercs városát a hadifontosságú berendezések szétrombolása után, kiürítették a németek — Légiriadó volt Londonban

Berlin. (MTI.) Az általános katonai helyzet változatlanására való hivatkozással illetékes német katonai helyen nem fűznek megjegyzést a szerdai hadijelentéshez és csak annak a kiemelésére szorítkoznak, hogy a hadijelentés erőteljes német ellentámadásokról számol be.

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderő főparancsnoksága közli: A Krim-félsziget északi arcvonalaán a német és román csapatok kemény harcokban délebbre fekvő állások irányába szakadtak el. Igen sok ellenséges páncélost löttünk ki. — A Kercs-félszigeten folyó elszakadó mozdulatok nyomán Kercs várost valamennyi hadifontosságú berendezésének szétrombolása után kiürítették. A nagy erővel utánuk nyomuló bolsevistákkal súlyos harcot vívunk. A Dnyeszter-torkolattól keletre csapataink heves ellenséges támadásokat hártottak el és előre nyomult bolsevista erőket semmisítették meg. A harcok során 20 ellenséges páncélost pusztítottunk el. A Dnyeszter alsó szakaszán, Orheától délkeletre és Jasitól északkeletre a páncélosokkal támogatott bolsevista áttörési kísérletek megihusultak. Jasitól északnyugatra német gyorscsapatok visszaverték az ellenséget és egy fontos magaslati terepszakaszt kézre kerítették. Sok ellenséges harccsoportot morzsoztunk fel. Sztaniszlau és a továbbiakra is szívesen védelmezett Tarnopol között német és magyar kötelékek az erős ellenséges ellenállás mellett is helységeket foglaltak el. Kovel harci területén csapataink bolsevista főcsoportokat vertek szét. Osztrovtól délkeletre a bolsevistáknak ujjonnan harcra vetett erőikkel és erős csatapultó-támogatással végrehajtott folytatódó támadásait elkeseredett harcokban, részint pedig ellentámadásokkal visszavertük.

A délolaszországi arcvonalon rohamcsapataink a keddi harc folyamán is sok ellenséges támaszpontot és erődöt röptettek levegőbe — legényeségtől. Nettunó területén meszszehordó ütegeink az ellenség anyagraktárait lötték és nagy rombolásokat, valamint sokáig tartó tüzeket okoztak.

Német harci és torpedóvető repülőgépek a szerdára virradó éjszakán támadást intéztek a Földközi-tengeren folyó brit-északamerikai utánpótlóforgalom ellen. A harcok folyamán Algir előtt az erős ellenséges elhárítás ellenére is két rombolót pusztítottak el egy hajókaravánból, bomba- és torpedótalálatokkal pedig 6. összesen 42.000 tonna ürtartalmú tárhajót rongáltak meg olyan súlyosan, hogy e hajók egy részének elsüllyedésevel lehet számolni.

A közép- és Kelet-Németország ellen intézett keddi nappali támadások során északamerikai bombázók újból súlyos veszteséget szenvedtek. Heves légi harcokban és a légvédelmi tűzréteg tüzeiben 129 ellenséges repülőgépet, közöttük 105 négymotoros bombázót löttünk le.

Brit bombázók a szerdára virradó éjszaka a zárt felhőzet védelme alatt, — terrortámadást hajtottak végre Aachen város ellen. A város területén károk keletkeztek és a lakosságnak veszteségei voltak. A nehéz elhárító ellenintézkedések ellenére is mind e támadásnál, mind pedig a megszállt nyugati terület ellen intézett támadások során összesen 22 ellenséges repülőgépet semmisítettünk meg. Néhány brit repülőgép még Hannover területére is dobott bombákat. Gyors német harci repülőgépek a szerdára virradó éjszaka jó hatással támadták a keletangliai célokat. Egy német hajókaraván biztosító járművei a Loire torkolatánál 4 brit vadász bombázót kényszerített leszállásra. Tengeraltjáróink 5. összesen 37.000 tonnányi hajót, valamint két rombolót és egy aknaszedő hajót elsüllyesztettek.

tén károk keletkeztek és a lakosságnak veszteségei voltak. A nehéz elhárító ellenintézkedések ellenére is mind e támadásnál, mind pedig a megszállt nyugati terület ellen intézett támadások során összesen 22 ellenséges repülőgépet semmisítettünk meg. Néhány brit repülőgép még Hannover területére is dobott bombákat. Gyors német harci repülőgépek a szerdára virradó éjszaka jó hatással támadták a keletangliai célokat. Egy német hajókaraván biztosító járművei a Loire torkolatánál 4 brit vadász bombázót kényszerített leszállásra. Tengeraltjáróink 5. összesen 37.000 tonnányi hajót, valamint két rombolót és egy aknaszedő hajót elsüllyesztettek.

Jasitól északra valamennyi ellenséges támadást visszavertek a német-román csapatok

Bukarest. (MTI.) A Német TI jelenté: Az április 12-én kiadott román hadijelentés így szól: A Krim-félsziget északi szárnyán a német és román csapatok súlyos harcok után, amelyekben az ellenség nagy veszteségeket szenvedett, új állásokba vonultak vissza. A Dnyesztertől keletre visszaverték a további támadó kísérleteket. Beszarabia középső részében és Jasitól északra a páncélosoktól támogatott valamennyi ellenséges támadást visszaverték. A német páncélosok és a román gyalogosok folytatták

támadásaikat a Podul Ilorie—Targul Frumos vonaltól északra. Több helységet és fontos magaslati állást foglaltak el.

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenté: Bár tartanak a tavaszi viharok és árvizek, a német és szövetséges csapatok a Balkán nyugati részén eredményesen folytatták tisztogató munkáikat a kommunista bonditák ellen. A bandák egy csatánapon 309 halottat, 200 foglyot és több mint 300 sebesültet veszítettek.

A légiháború hírei

Zürichből jelentik: London területén szerdán este légiriadó volt. A légvédelem működött.

Berlinből jelentik: (MTI.) Északamerikai légi kötelékek szerdán Németország délkeleti és nyugati részei fölé repültek. Az eddigi jelentések szerint a német légvédelem 32 négymotoros bombázót lött le. Legtöbbjük az Alpok előterében zuhant le.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenté: Szerdán délután a birodalom déli határai felett, főleg a Fertő-tó és a Keleti-Alpok területe felett légi harcok voltak a német vadászok és északamerikai bombázók között. A német elhárítás több négymotoros bombázót megsemmisített vagy leszállásra kényszerített. — Ugyancsak szerdán délben kisebb amerikai kötelék berepült a birodalom délnyugati területé-

re. Wiesbaden-Mainz térségében és M.-Frankfurtól északkeletre heves légi harcok voltak. Egész sor bombázót lötték le.

Brüsszelből jelentik: (MTI.) A Német TI jelenté: A szövetségeseknek húsvét hétfőn Brüsszel város ellen intézett légitámadása során sok bomba a laeken királyi palotát övező kertbe esett. A királyi családnak a támadás idején a kastélyban tartózkodó tagjai szerencsére megmenekültek. Egy bomba Lipót király személyes lakosztályától alig húsz méternyire robbant fel. Namuron és Charleroin kívül, ahol 125 halott és 150 sebesült volt, Gent város területét is bombázták hétfőn este a szövetséges légierő kötelékei. A romok között eddig száz halottat találtak, közöttük sok asszony és gyermek holttestét.

Szerb hivatalos közlemény Nis bombázásával kapcsolatban

Belgrád. (MTI.) A Német TI jelenté: A szerb kormány a szövetséges légierő április 5-i, Nis elleni bombázása alkalmával a következőket közli:

Hivatalos megállapított tények szerint Nis városának április 5-i bombázása a szövetséges légi haderőnek kimondottan a polgári lakosság ellen irányuló terror-támadása volt. A gyújtó- és robbanóbombák, amelyeket olyan városrészekre dobtak, amelyekben a legesekélyebb jelentőségű katonai vagy gazdasági célok sem voltak, igen sok emberáldozatot követeltek és érzékeny anyagi kárt okoztak. Néhány száz épületet szétromboltak, többek között egy templomot és egy kórházat is. A szövetsé-

ges légierőnek nyílt város ellen irányult ez a terrortámadása egy olyan országban, amelyet a szövetségesek kényszerítettek bele a háborúba, amelyet még most is szövetséges nemzetként ismeri el — szerb nép széles rétegeiben megvetést keltett. A szerb

Ládagyártási üzem

vezetésében gyakorlott és puhata szakmában jártas, erélyes tisztviselőt keresünk azonnali belépésre. Részletes írásbeli ajánlatot Curriculum vitae-vel

„Komoly munkaeerő”
jeligére a kiadóhiatalba kérünk.

kormány mint népe hű érzéseinek tolmácsolója az egész világ nyilvánossága előtt tiltakozását jelenti be a szerb nép ellen elkövetett égbekiáltó igazságtalanság miatt, amelynek szabadságáért állítólag a szövetségesek harcolnak.

Mi készítette Victor Emánuelt a visszavonulásra?

Zürichből jelentik: (MTI.) Az angol hírszolgálat nápolyi jelentése szerint III. Viktor Emánuel olasz király rádióbeszédében közölte azt az elhatározását, hogy visszavonul a közügyektől és fiát, Umberto trónörökösét, az olasz királyság főhelytartójává nevezte ki. Ez a kinevezés a hatalom Róma szerinti átnyújtásával akkor lép hatályba, amikor a szövetséges csapatok bevonulnak Rómába.

Milánó. (MTI.) A Német TI jelenté: Olasz mértékadó körökben Viktor Emánuel király lemondását, amiről a brit híroroda adott hírt, csak tünetként ítélik meg. A válságos belső viszonyok tüneteként, amelyek a most megszállt délolaszországi területen uralkodnak. Ezzel az egész világ nyilvánossága előtt szemmeláthatóvá vált a monarchia belső gyengesége és sorvadása. A király — mint mondják — csak a Délolaszországban is uralkodó királyellenes néphangulat hatása alatt tette meg ezt a lépést. A monarchia szeptember 9-ike óta az egész olasz nemzet körében elvesztette minden hitelét, úgyhogy még a megszállt Délolaszországban is tartatlanná vált a trónon maradása. A visszavonulásnak gyakorlati politikai jelentősége természetesen nincsen. Umberto volt trónörökösnek Olaszország helytartójává történt kinevezése jelentőség nélkülű üres cselekedet.

Zürichből jelentik: (MTI.) Mint Nápolyból jelentik, a Badoglio-féle olasz kormány hivatalos szóvivője Viktor Emánuel király nyilatkozatáról megállapította, a király azért teszi meg már most nyilatkozatát, hogy ezáltal kiküszöböljön minden olyan akadályt, amely esetleg még mindig útjában állhat a különböző politikai pártok erő kifejtésének az olasz kormánnyal való teljes együttműködésre vezető úton. A király nyilatkozata kivétel nélkül minden párthoz szól.

MAGYAR ERŐ

A világ eseményei képekben

Ara 40 fillér

Kapható a MAGYAR LAPOK arusainál

Kiterjesztették a csendőrség fegyverhasználati jogát

Bihar vármegye alispánja 148-1944. évi szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. miniszterium a 4620-1943 M. E. sz. rendeletével a csendőrség rendkívüli fegyverhasználati jogát az ország egész területére kiterjesztette.

Ezen rendelkezés alapján a szolgáltatásban álló csendőr fegyverét mindenki ellen használni köteles, aki magát gyanúsá teszi és a felhívásra kielégítő válasz nélkül elszalad.

A szolgáltatásban álló csendőr felszólítására tehát mindenki azonnal álljon meg, mert ellenkező esetben a csendőrnek nemcsak joga a fegyverhasználat, hanem kötelessége is.

Nagyvárad, 1944. évi április hó 12-én
vitéz dr. Nadányi János,
alispán.

Megkezdődött a selyemtenyésztők összehírása

A kisemberek egyik igen jól jövedelmező tavaszi mellékfoglalkozása a selyemhernyó-tenyésztés.

Jövedelmező azért, mert a selyemtenyésztők ingyen kapják a selyempetét vagy a kikeltetett selyemhernyót a felneveléshez szükséges tenyésztőpapírokkal. A hernyó takarmánya sem kerül pénzbe, mert hernyótáplálás céljából a közterületi eperfáról bárki szabadon szedheti az eperfa levelet. Sőt azok, akik a levélszedést akadályozzák, vagy az eperfalombját megfertőzik, súlyos kihágást követnek el. A hernyótenyésztéshez tehát nem kell befektetés, csupán egy helyiség, ahol a tenyésztő hernyóit elhelyezi, gondozza. Mivel nem nehéz munka, így asszonyok, diákok és gyerekek is foglalkozhatnak vele. Mellékfoglalkozás, vagyis a mellett más munka elvégezhető. A tenyésztés mindössze 32-35 napig tart.

Aki selyemtenyésztéssel foglalkozik, nemcsak jelentős haszonra tesz szert, hanem hasznos munkát is végez. Ugyanis ebből csinálják harcoló katonáink részére az ejtőernyőt, sebesültjeink részére a sebvarrócérnákat. Tehát fontos honvédelmi érdek, hogy minél többen foglalkozzanak selyemtenyésztéssel.

A tenyésztés már május elején kezdődik. Jelentkezni lehet levél útján: M. kir. Selyemhernyótenyésztési Felügyelőség, Nagyvárad, Postafiók 190 címen.

Angolozás módszer:

Felrobbant Somogy-megyében egy játékcsergő

A Somogyi Újság írja: Ugy látjuk, az ellenséges berepülés során az angolozás terrortámadók Somogy vármegyéjét sem kímélték meg a legújabb módszertől, amikor is szemre tetézett játékszereket, töltőtollat, ceruzát dobáltak le, amelyek aztán az örvendező gyermek kezében felrobbantak és a gyermek vagy meghal, vagy örök életére nyomorékká lesz.

Ezen szomorú eset történt április hó 8-án, szombaton a somogy megyei Hajmácsi községben. Magyar Rozália 8 éves kislány a mezőn egy csergőt talált, amely játékközben a kezében felrobbant. A kislányt súlyos sérülésekkel beszállították a kaposvári kórházba. A robbanó csergőt nyilván ellenséges repülőgépek dobálták le.

1073 ember vesztette életét Budapest bombázásakor

Rendületet fogadott el a minisztertanács a bombakárosultak gyors kártalanításáról — Megvonják a zsidók gyógyszerári jogositványát

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány tagjai Sztójay Döme miniszterelnök elnöklésével szerdán délelőtt 10 órakor minisztertanácsot tartottak. Vitéz Jaross Andor belügyminiszter a napirend előtt tájékoztatást adott a minisztertanácsnak a fővárosi és környékét ért legutóbbi légitámadások áldozatairól. A hivatalos megállapítások szerint a halálos áldozatok száma 1.073, a sebesülteké 526. A kormány tagjai mély részvét-

tel vették tudomásul a miniszter bejelentését. Áttérve a napirendre, a minisztertanács rendületet fogadott el a légitámadás elhárításával kapcsolatban személyi vagy dologi veszteséget szenvedettek gyors segélyezéséről és kártalanításáról. Hozzájárult a belügyminiszternek a zsidók gyógyszerári jogositványainak elvételéről szóló rendelethez, majd több időszzerű kormányzati kérdés tárgyalása után 3 órakor ért véget.

Rendület az egyetemi előadások befejezéséről

A MTI jelenti: A Hivatalos Lap csütörtöki száma közli a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletét az egyetemi előadások befejezéséről. A rendelet szerint az előadások április hó 13. napján befejeződnek, kivéve az egyetem műszaki karainak 4. évfolyamán tartandó előadásokat, amelyek folyó hó 17-én érnek véget. A rendelet kiterjed a jogakadémiákra és már főiskolákra is, ellenben nem vonatkozik a hittudományi

főiskolákra, szemináriumokra és teológiaiakra, valamint az egyházi hatóság alatt álló tanárképző főiskolákra. A rendelet biztosítja a kötelező kollokviumok, a vizsgák és szigorlatok megfelelő lebonyolítását és gondoskodik arról, hogy az elmaradó nem kötelező kollokviumok miatt a hallgatókat a tandíjkezdvevény élvezetében hátrány ne érje. A lecke-könyvek lezárására a rendelet egyszerűsített eljárást állapított meg.

Nagyarányu tárgysorsjátékot rendez a Szent Monika Asszonyközösség a szegények és bombakárosultak segélyezésére

Húzás pünkösdhétfőn

Nagyvárad, április 13. A Szent Monika Asszonyközösségben, ahol egymást érik a jótevékeny akciók, ismét lázas munka indult meg. Az adta erre az ötletet, hogy a közösségnek — a városi népjóléti hivattalal szoros együttműködésben — sikerült egy tizgyermekes szegény családot lakáshoz juttatnia és berendezési tárgyakkal ellátnia az ONCSA telepen. A boldog otthonhoz juttatott család meglepedettsége arra a gondolatra vezette a közösséget, hogy a speciális munka úgy hozza meg a legszebb gyümölcsöt, ha egy család számára teljesen megteremtik a rendezett élet alapját. Elhatározták tehát, hogy megint boldoggá tesznek egy, esetleg több szegény családot s az ehhez szükséges pénzt nagyarányú tárgysorsjátékkal teremtik elő. Most pedig még újabb célkitűzés járul a nemes szándékhoz, mert a pénz egy részét a bombakárosultaknak juttatják.

Már meg is szerezték ehhez az engedélyt, sőt bevásárolták a sorsjáték nyereménytárgyait is.

Az egyesület gyűléstermében halmozták fel a tárgyakat, te néhány napon belül láthatók lesznek azok a Haas Lipót cég üzlethelyiségében is Csupa gyakorlati értékű háztartási cikkek, ruhamezők és a családi élet fontos kellékei. Az első nyeremény egy békebell kivitelű zománcozott takaréktűzhely ugyancsak békebelli főzsedény sorozattal, a második díj egy szép gyermekkoszt. Aztán nagy mennyiségben szőnyegek, kofferok, ruhák, edények, amelyek beszerzése ma gondot okoz annak is, akiknek egybeként az anyagi eszközök ren-

delkezésére állanak. A Szent Monika Asszonyközösség kölcsönösen ezer pengőt fektetett bele a tárgyak összevásárlásába s nagy utánjárást igényelt, míg a mai áruhiány mellett be tudta szerezni az elgondolásoknak megfelelő, jóminőségű cikkeket. A közösség hölgyeinek különös buzgalma, hozzáértése volt szükség az eredmény eléréséhez, de a kereskedők jóindulata is mindenütt elismerésre méltó módon nyilatkozott meg, mert a nemes célra való tekintettel készleteik legjavát bocsátották rendelkezésre.

De a munka nehezebb részét csak most következik. Húszezer egypengős sorsjegyet kell elhelyezni ahhoz, hogy a tárgysorsjátéknak teljes sikere legyen. S a Szent Monika közösség vezetősége és lelkes tagjai bizalommal néznek a rendkívüli tevékenységet igénylő feladat elé, bár világosan látják, hogy a magyar társadalom áldozatkészségét már amúgy is eléggé próbára teszik az események. Kétszáz asszony indul el a sorsjegyek árusítására, azonkívül a Hangya két üzletében, a Sas palotában és a Rákóczi uton, állandó sorsjegyvásárló szolgálatot tartanak a hölgyek. Bizonyos, hogy a közösség megértéssel fogadja az asszonyközösség nagy igyekezetét és függetlenül a nyereménytárgyak értékétől, tisztán a cél szem előtt tartásával, szívesen hozzájárul a tárgysorsjáték sikeréhez.

A húzás pünkösdhétfőjén lesz s már a rendelkezésre álló idő rövidsége is mutatja azt a bátorságot és hitet, amellyel a Szent Monika Asszonyközösség ez új vállalkozásba belefogott.

A magyar munkás

Sokan és sokat beszélnek róla az utóbbi időben... kevés hozzáértéssel. Milyen is hát a magyar munkás?

Józan! Becsületos! Nyíltszívű! Ég kezében a munka! Elvezet nézni, amint a hideg, élettelen anyagot formálja; amint az kezében testet ölt. Munkája tökéletes, csak belőle hiányzik valami. Hiányzik a lelke harmoniája!

Egykor ez is megvolt. Isten azonnal teremtette. Kivált belőle! Kivált a kapitalizmus, mert önző érdeke úgy kívánta, hogy Isten legtükéletesebb teremtménye leleknélküli géppé korecsuljon... Kivált a szociáldemokrácia, hogy örök lelki meghasonlásával könnyebben használhassa — mint fűtőköst — a tőle teljesen távol álló idegen célok elérésére...

Becsületességével, nyíltszívűségével visszaültek! Becsapták itt is, ott is!

Már érzi, de még nem biztos benne... Az érzés szülőanyja a gondolatnak... És a gondolkodás visszahozza lelke elvesztett egyensúlyát. A lelki egyensúly pedig magmútítja az utat, melyet követnie kell!...

És eljő az idő, nem is olyan sokára, amikor ajkáról felhangzik a legfőbb és legmagasabb himnusz: Isten! legtükéletesebb alkotásod, a dolgozó ember, ismét megtalálta önmagát!... Saly József.

Választmányi ülést tartott a MEP városi szervezete

(Nagyvárad.) A Magyar Élet Pártja Nagyvárad városi szervezete szerdán este dr. Hlatky Endre főispán elnöklésével népes választmányi ülést tartott. Az ülés során az elnök részletesen beszámolt az időszéri kérdésekről, majd ismertette azokat a munkálakat, amelyek a hatóságok a tavasz folyamán a városban és környékén megindítanak.

A választmányi tagok közül többen szólaltak fel, elsősorban közellátási kérdésekkel kapcsolatban. Darabont Gyula terjedelmes javaslatot nyújtott be, amelyben a szülőgazdák helyzetét ismertette és jogos kívánásaiknak teljesítését szorgalmazta.

A párt-választmány végül határozatot fogadott el, mely szerint minden hét szerdáján este 7 órakor ülést tart.

Dobbanjanak meg a magyar szívek!

Amikor e sorokat írjuk, asztalunkon felszik már a jelentős Budapest és több vidéki város újabb súlyos bombázásáról. Nem tudjuk még, mennyi az áldozatok száma, hányan váltak ismét egyik óráról a másikra hajléktalanná, nincstelenné, tehetetlen nyomorékká. Az azonban bizonyos, hogy ismét növekedett a segélyszegszoruló tömege s ma még nagyobb, még sürgetőbb szükség van mindnyájunk áldozatkészségére, mint tegnap. Adjunk amennyit csak tudunk, s amilyen gyorsan csak tudunk, mert most nincs idő hosszas gondolkodásra, fontolgatásra. A váratlan gyorsasággal bekövetkezett nyomor hasonló gyorsasággal történő segítséget sürget. S aki gyorsan ad, kétszer ad.

Eddig befolyt adományok:

Összegezés tegnaptól	290 P
Sütőiparosok ezakosztálya	500 "
Néhai Nagy László emlékére	10 "
Jefesák Margit nyugdíjas	20 "
Tóth László	20 "
Vitéz Papp Ferenc	10 "
Dr. Szedlák Ödön	50 "

IGY DOLGOZIK A GPU

Egy erdélyi világháborús hadifogoly viszonzásos élete a bolsevisták között

Mostanában jelent meg Kuntár Lajos könyve: „A véres Don”. Apákról, fiúkról, férjéről regél a könyv, akik a magyar haza védelmében messze idegenben véreztek, küzdöttek és haltak hősi halált.

Kuntár még a doni harcok közben találkoztott egy világháborúban ottmaradt magyar hadifogollyal, akit a kényszerűség és sorsa a szovjet hadseregbe sodort. A volt szovjet kapitány, akit a szerző fedőnéven egyszerűen Iván Gorkijnak nevez, érdekes megfigyeléseket mond el a szovjetben eltöltött életeről.

— 1897-ben születtem a Kolozsvár melletti Piski községben — mondja Iván Gorkij. — A 21. lovasdandár 9. századredével indultam a harcokra Marosvásárhelyről. A fronton csak pár hónapig lehettem, mert még ez év júliusában Gauzia közéig mellettem egy támadás után orosz fogságba estem. Fogócskázásom után a kievi nagy fogolytáborba kerültem. Itt nagyon szomorú sorsunk volt. Cseh őreink ütöttek-verték és állandóan éheztek. Az embertelen bánásmódot nem sokáig túrtük. Egyik nap, amikor több bajtársunkat vércsere verték őreink, kitért belőlünk az addig is nehezen viselt düh, ráestünk őreinkre, egyrésztük lefegyverezték s a zsákmányolt fegyverekkel szabályozott harcot vívtunk a ránkzúduló csehekkel. A lázadás után, mint már lenni szokott, jött a tizedelés. Miniket, akik életben maradtunk, még aznap kihajtottak egyrésztük Szibériába, másikat pedig Kankázuiba vezettek. Az állomásra már román őrk kísértek.

Útban Szibéria felé...

Elbeszéli Iván Gorkij, hogy ő a Kankázuiba, Szarnopolba került, ahol a hatalmas erdőszékekben fakitermelésre fogták valamennyiőjüket. 1917-ben, a márciusi forradalom fejtelenségét felhasználva, többen megszöktek a nehéz munkából. Ekkor Blagornoje faluban egy jómódú gazdánál vállalt mezőgazdasági munkát, de mikor Oroszországban végleg felbomlott a rend és Lenin október 25-i forradalmával a fejtelenség elérte a tetőpontját, a gazdája egy éjjel, a lemezsárlástól félve, megerőkött. Ekkor ő is, mintegy tizen, megszöktek és gyalog elindultak haza. Előszárvá, letörtten kerültek Rosztovba, ahol akkor már igen sok hadifogoly tartózkodott. Továbbjutni azonban nem tudták. A vörösök szigorúan őrizték a tengeri kikötőket. Szörnyű éhínségben éltek hetekig. Munkát ehol nem kaptak s így az éhezés, szenvedés, szerencsétlen magyar és német hadifoglyok, hogy az éhhaláltól megmeneküljenek, kénytelenek voltak a vörös hadseregbe belépni. Iván Gorkij is, mintán már az éhhalál küszöbén állott, belépett a vörös hadseregbe. Mint a vörös hadsereg katonája, végigharcolta az egész polgárháborút.

Kun Éc'a tanácsa

1920-ban elfogta a honvágy. Két társával együtt megszökött. Péterváron és Esztországon keresztül akartak hazakerülni. — Moszkvában több hadifogolytársától tudta meg, hogy azok a hadifoglyok, akik beléptek a vörös hadseregbe, nem térhetnek vissza Magyarországra. A hír hihetetlenül lecsúszta. Napokig nem tudott enni és húskomor lett. Nem volt más választás előtte, mint most már a szovjetben maradni és

élni. Moszkvában belépett a kommunista párthba.

— A párthba történt belépésem után összekötöttembe kerültem a volt magyarországi kommunista vezetőkkel. Rákosi Mátyás rábeszélésére beiratkoztam egy kéthónapos agitátorképző tanfolyamra. Ezen a tanfolyamon Rákosiin kívül Kun Béla és Lebovits is előadóiim lettek. A tanfolyam elvégzése után valamennyi hallgatót Magyarországra akarták küldeni agitátornak. Így hazajuthattam volna tehát, két hónapra rá, nagy hazakivánczálomra. Ilyen módon azonban nem akartam hazamenni. Három társammal megtagadtuk a parancsot, mire azonnal bevonultattak a hadseregbe s kiküldték a frontra.

Iván Gorkijt ekkor lemett elfogta a honvágy és megszökött. Több heti viszonzásos ut után eljutott a régi magyar határig, ahol először hallott a trianoni feldarabolásról. Szülőföldje románok kezébe került, születőit, testvéreitől semmit nem hallott évek óta, valószínűleg, mint állami alkalmazottaknak, menekülőnek kellett Aradról.

— Visszaforodtam. Egyelőre Moszkvában tartottak és Budjenij lovasdandárába vezényeltek. Hét évig éltem a vörösök e híres katonájának közvetlen környezetében. Budjenij volt az összes tábornokok között a legképzettebb. Budjeninek érdekes ellentéte volt Vorosilov. Bár ennek a tábornoknak felekkora tudása volt, mert ez a karrierje érdekében semmiféle eszközökkel sem riadt vissza a céljait bizony nem egyszer nagyon aljas eszközökkel érte el. Budjeniről már régen nem hallani semmit és cseppet sem csodálkoznék azon, ha egyszer őt is eltüntetnék.

Mongóliában is dolgozik a GPU

Iván Gorkij 1926-ban megnősült. Budjenij ajánlására 1931-ben bekerült az akkor felállított lötenyésztési főiskolára, ahová az óriási birodalomból jelentkező sok ezer tisztközül csak harmincat vettek fel. Négy évi kemény tanulás után, az iskola elvégzésekor ezados lett és Mongóliába került, mint lötenyésztési felügyelő, egy, a még cári időkben fennmaradt méntelep felügyelőjeként.

— Nagy kedvvel és buzgalommal végzettem a munkámat, de az éghajlat mind láthatóbban és láthatóbban kezdte kikezdeni egészségemet. Betegkedésem mellé még más olyan dolgok is jöttek, amelyek nagyban csökkentették munkakedvemem. Mint ismeretes, a vörös vezetőség 1937-ben Tuchacsevszky kivégzésével nagyarányú tisztogató munkába kezdett. Munkába lépett a GPU s ezrével végezték ki szerte a birodalomban mindazokat, akikre ez a mindenható szerv kimondta, hogy kém. S a GPU, kémnek tartott mindenkit, aki annakidején harcolt a német fronton. Ez a tisztogatás nagy idegengyűlöletet is hozott. Ettől kezdve gyanusan néztek minden külföldire. Fellángolt az évezados orosz bizalmatlanság és minden idegenben valamelyik külföldi állampolgárját és kémjét sejtették.

— Egymásután értek a mellőzések. 1937-ben a forradalom emléknapján mindenkit előléptettek a 1. dezerenben. Engem nem. Ugyanez a sors ért a következő évben, amikor a vörös hadsereg húszéves fennállásának emlékére minden tagja kitüntetést kapott.

Ne siessen

tavaszi ruhaszükségletének beszerzésével, mert férfi- és női konfekció üzletemet folyó hó 15-én a Sas-palotában Szt László tér 4. megnyitóm

HEINEIMANN HEINRICH
Őskeresztény cég!

Nagy választék!

A legsötétebb nyomorban élt, amikor találkozott egy régi ezredtársával, aki a régi cári, utóbb bolsevista löveny-pálya igazgatója lett. Volt bajtársa segített rajta és löfelügyelőként alkalmazta. Itt dolgozott három évig, mikor kitért a német-orosz háború.

1942 februárjában újra szovjetszolgálatra osztották be a voronyezsi körzetben, majd a 40. hadsereg és 45. és 160. lovashadosztályainak lovasfelügyelői tisztségével bízták meg Starij-Oskolban.

A legényég az éhezés folytán és a német röpcédulák hatása alatt szököszt az ellenséghez. A szökéseket drámai intézkedésekkel próbálták megakadályozni a politrukok, de az nem sikerült. Áprilisban egy elővonalbéli zászlóaljlat látogatott meg. Itt érlelődött meg benne is a szökés gondolata. A kegyetlen hidegben, éjjel, az aknazáron keresztül átment a német vonalakba. Szökését segítette a németek ágyutüze is, mely a falat felgyújtotta. Itt egy aknazárba került, úgyhogy mozcanni sem mert. A németek reggel megfagyva találták meg.

A németek bevitték bunkerjüba és mikor megtudták, hogy magyar, pálinkával kínálták meg. Majd anélkül, hogy megmozdított volna, bevitték az ezredparancsnokságra, ahol eszát asztalához

ültette és megvendégelte.
— Hosszu évek óta először laktam jól. Öröömöm akkora volt, hogy valósággal küszködöm kellett könnyeim-mel. Mindig tudtam, hogy hazugság az a sok híresztelés, melyet a németek kegyetlenkedéséről terjesztettek állandóan, de ilyen fogadtatásra nem voltam elkészülve...

Magyarok!

— Május 11-én Kuzsckban — ezt a dátumot soha nem fogom elfeledni — lakásom ablakából néztem le az útra. Csapatok, csapatok után vonultak végig az utcán. Egyezzerre csak nagyot dobbant a szívem. Magyar egyenruhát láttam feltűnni a forgatagban. Olyan volt az egész, mint egy látomás. Sajnos hamar el is tűnt, mert a gépkocsi, amelyben megpillantottam a magyar egyenruhát, pillanatok alatt elrohogott szemem elől. Csak hámultam ki az ablakon nagy vágyakozással és vártam, hogy még láthassak magyar katonaruhát, honvédruhát.

— Nem hiába vártam! Szememet nem tudtam levenni hullámzó sorokról, csak néztem őket kitágult szempillákkal és egyezzer csak azon vettem észre magam, hogy csendesen megindulnak könnyeim...

Nagyvárad úrhölgyei a Zöld Kereszt nemzetvédelmi munkájának szolgálatában

Mindannyian ismerjük a Zöld Kereszt áldásos működését szerte az országban. Tudjuk, hogy évek óta folytatott emberfeletti küzdelme a népességünket tizedelő betegségek ellen, nagy kihatással van nemzetünk jövőjére. Régen a háboruk nyomában fellépő betegségek sokszor nagyobb áldozatot követeltek, mint a harcerekken folyó csaták s az anyák és gyermekek ezrei ép úgy elvesztek a harcerekkről kiinduló gyilkos kórokban, mint a csaták hősei. Az ilyen kettős veszteségek egész nemzetek pusztulását idézték elő. Ez az egyszerű tény a multból világosan igazolja, hogy a nemzetek élete ma sem, csak a harcerekken folyó titáni küzdelmek kimenetelétől függ, hanem attól is, hogy itthon örködik-e feletünk gondosan az egészségügyi gépezet, s ez képes-e feladatát úgy teljesíteni, hogy mire a csatazaj elül, ne úszkós romok és kihalt otthonok fogadják hazatérő katonáinkat, hanem hősellekkü feleségek, viruló anyák és egészségtől mosolygó gyermekek, akik bátor és tetterős továbbvivői és építői lesznek a jövőbenek?

A magyar társadalom a komoly és nemzeti célokért minden időben meghozta a maga áldozatát. Ma kétszeresen tudatában van ennek, hiszen államvezetésünknek és mindannyiunknak, az ezeréves határainkat védő katonáink, az első, s csak azután jövőnk mi, akik itt

hon maradtunk. Ha rólunk, az itthoniakról az államvezetés nem is gondoskodhat olyan bőkezű módon, mint a béke nyugodt éveiben — társadalmi és nemzeti érdekük, hogy élni akarásunkat lemondással és ha kell újabb és újabb áldozatvállalással beigazoljuk.

Ezt az áldozatvállalást kéri most a Zöldkereszt Nagyvárad minden egyes polgáráról, intézményétől és vállalatától

1944. április 16-i gyűjtőnapján,

amikor Nagyvárad úrhölgyei lelkes szolgálatvállalással feléjük nyújtják az utcákon gyűjtő perselyeiket.

Kinek a jó Isten módot adott, adja jószívvel nagyobb adományát — de ki csak filléreket áldozhat, adja azt a perselyekbe — de adjon mindenki! Hisszük, hogy áldozata sem egyéni, sem nemzeti érdekeket tekintve, nem lesz hiábavaló! Szíves adományok a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Bémer-téri Fiókjához „Zöld Keresztnek szánt adomány” megjelöléssel a 71.014. sz. postatakarékpénztári csekkzámlán is beküldhetők, vagy az alább felsorolt urnáknál adhatók le:

1. sz. urna, Vasutállomás előtt, Vasutas MANSZ hölgyei. Védnökök: Erdélyi Zoltánné, Karsay Ferencné, Laky Kálmánné.
2. számú urna, Székesegyház előtt, Római katolikus Nőszövetség és Szent Mónika Csoportja. Védnökök: Cziffra

Berta, Scholz Klára.

3. számú urna, Pénzügyi palota előtt: Városháza és Pénzügyigazgatóság hölgyei. Védnökök: dr. Soós Istvánné és dr. Nagy Dezsóné.

4. számú urna, Barátok temploma előtt, katonai alakulatok tisztai hölgyei. Védnökök: vitéz Kálmán Imréné és vitéz Somfai Ferencné.

5. számú urna, Szaniszló utca sarok, Bíróságok, ügyészségek hölgyei. Védnökök: dr. Moldoványi Istvánné, dr. Gyöngyössy Istvánné, dr. Póstyéni Mártonné, dr. Borbély Miklósné, dr. Molnár Kálmáné.

6. számú urna, Hitler-u. sarok, megyeháza és mérnöki kar hölgyei. Védnökök: dr. Czifra Kálmáné, vitéz Nadányi Jánosné és dr. Csécsy Nagy Imréné.

7. számú urna, a Japport cukrászda előtt, Magyar Vöröskereszt Egyesület és a Hadigondozó Szövetség hölgyei. Védnökök: dr. Markovits Manoné és dr. Hlatky Endréné.

8. számú urna, Rimanóczy-u. sarok, Orvos, Allatorvos, Gyógyszerészi Kar és Övönök Köre hölgyei. Védnökök: dr. Beóthy Konrádné, dr. Rencz Antalné, dr. Bocskor Lászlóné, Barla Dezsóné és Wesselényi Ferencné.

9. számú urna, Bémer tér, magyar királyi posta hölgyei. Védnökök: dr. Erdélyi Géznáé, Kovách Lajosné.

10. számú urna, Hidfő jobb oldala: Baross Női Tábortestület hölgyei. Védnökök: dr. Kókay Károlyné, dr. Kovách Sándorné, Fészl Józsefné és Nagy Jánosné.

11. számú urna, Hidfő bal oldala, Lőrinczy Zsuzsanna Egyesület. Védnökök: dr. Hlatky Endréné, Gyémánt Elekné.

12. számú urna, Országzászló előtt, magyar királyi rendőrség tisztai, altisztai és legénységi kara hölgyei. Védnökök: K. Nagy Pálné, Krasznay Pálné és vitéz Sarkady Ferencné.

13. számú urna, Mezey Mihály-utca sarok, Női iskolák és elemi iskolák képviselőiben. Védnökök: dr. Marcsa Dénesné, Finta Geróné, Gáibory Erzsébet, Hasznos Imréné, Horváth Ilona.

14. számú urna, Hadapródiskola előtt, hadapródiskola tisztai hölgyei. Védnök: moldvai Paleta Géznáé.

15. számú urna, ágostai evangélikus templom előtt, Ágostai Evangélikus Nőegylet és Unitárius Nőegylet. Védnökök: dr. Bartsch Sándorné és Köntés Béláné.

16. számú urna, Ezredévi Emléktér, Gyermekbarát Egyesület. Védnökök: Ealajthy Jenóné, dr. Gyapay Lászlóné, Patkós Imréné.

17. számú urna, Piac-tér. Városi közözemek és Vitézi Szék hölgyei. Védnökök: Bazill Mihályné, komjátszegi Kelety Károlyné, Lőrinczy Lászlóné és vitéz Gödry Jánosné.

18. számú urna, Baross hid. Baross Szövetség hölgyei. Védnökök: Fleisz Károlyné, Podolcsák Józsefné és Tyuksay Istvánné.

19. számú urna, Velencei templomnál. Római Katolikus Nőegylet és Református Nőegylet. Védnökök: Wallner Lászlóné és Kiss Károlyné.

Szolgáltatás gyógyszertarak:

V. CSOPORT:

KLEOPATRA gyógyszertár Kossuth Lajos-utca 2. (Barla Dezső) 15-15.

CSILLAG gyógyszertár, Mussolinai-tér 3. (E. Csapó Z.) 25-51.

MÁTÁS KIRÁLY gyógyszertár, Szt. János-u. 50. (Ajtay G. Gyula) 21-31.

SENET ANTAL gyógyszertár, Gerliczy-u. 14. (Atlasz Lajos) 13-55.

A gyógyszertárak éjjeli szolgálata szombat reggeltől a következő szombatot reggelig tart.

A lisztmennyiséghez mérten fakiutalást kérnek a sütőiparosok

Nagyvárad, ápr. 13. A sütőiparosok szakosztályi ülését tartottak tegnap este, amelyen foglalkoztak a szakmát a rendkívüli viszonyok miatt komolyan érintő kérdésekkel.

Farkas István szakosztályi elnök beszámolt a munkahiányról, amely a katonai behívások miatt az utóbbi időben nagyobb méreteket öltött. Közölte, hogy Fazekas Lajossal, a szakosztály dízelnökeivel együtt eljárt ebben az ügyben dr. Soós István polgármesternél és munkaszolgálatosokat kért a bevonult munkások pótlására. A polgármester ígéretet tett a kérés teljesítésére és azonnal intézkedéseket fogantatott munka-

szolgálatosoknak a sütőiparba való beállítására céljából.

A szakosztály elnöksége jelentette ezután, hogy faügyben is közbenjárt a polgármesternél és kérte, hogy a sütőiparosoknak kiutalt lisztmennyiséghez mérten fát is utaljanak ki, mert egyébként a kenyérellátásban zökkenő állhat be. A polgármester a lehetőséghez képest megoldást ígért ebben a kérdésben is.

Végül elhatározta a szakosztály, hogy a Magyar Lapok útján 500 pengőt juttat az ellenséges bombatámadások károsultjai részére.

Elfogták a Teleki-téren az angyalföldi éjszakák rémeit

Budapestről jelentik: Az elmúlt hetekben igen sok feljelentés érkezett a főkapitányságra a XIII. kerületben garázdálkodó vakmerő betörők ellen, akik különösen kis, kesztes családi házak baromfi- és egyéb állatállományát dezsmálták meg. Százával tüntek el tyúkok, libák, nyulak a kis házakból úgy, hogy a Magdolnaváros lakói szinte állandó rettegésben éltek, sohasem tudták, mikor törnek rájuk a ravasz óvatossággal, de konok kitarással dolgozó betörők.

Végül már nem kevesebb, mint tizenöt ilyen feljelentés feküdt a detektívcsoporthoz, akik minden erejük megfeszítésével próbálták elcsipni a tetteseket. Ezek azonban már megsejtették a bajt, mert a detektívek szorgos nyomozása óta „újabb munkára” már nem jöttek vissza a Magdolnavárosba. Ekkor a detektívek bevált gyakorlatuk sze-

rint az ismert orgazdákat és a Teleki-teret vették megfigyelés alá.

Itt két gyanús alakot éppen azon csíptek rajta, hogy olyan holmit adogattak el, amelyeknek eltűnését a Teve-utca 2. szám alatti kis házikójában lakó Nagy Károly postás jelentette be. A bejelentés elmondotta, hogy lakatleverés után több, mint 8000 pengő értékű holmiját vitték el.

A detektívek mind a két árusítót előállították a kapitányságra, ahol megállapították, hogy Hrickó József 23 éves butormunkással és Blank György 23 éves állásnélküli kereskedősegéddel azonosak. Rövid keretelés után mind a tizenöt betörést beismerték. A Nagy Károly házából elrabolt holmi legnagyobb része megkerült a két gazfickó albéletli lakásán. A Magdolnaváros rémeinek bűnlíciáját most állítják össze. Kihallgatásuk után mindkettőjüket előzetes letartóztatásba helyezték.

HIREK A TÖRVÉNYSZÉKEKRŐL

Amikor tyúk repül ki cigányasszony kendője alól

Lakatos Virág nagyváradai cigányasszonynak már többször meggyűlt a baja a büntető hatóságokkal. Most ismét lopással vádolva került a nagyváradai törvényszék egyes büntetőbíróóságához, mert a vádirat szerint néhány hónappal ezelőtt Lakatos Máriával együtt több tyúkot ellopott az ősi vasuti állomásfőnöki lakásának udvarából.

Lakatos Virág szokásához híven tagadta a terhére rótt cselekmény elkövetését, a tanúk azonban valamennyien ellene vallottak. Balogh István látta, amikor egy tyúk repül ki a kendője alól, Németh Ferencné viszont megfigyelte, hogy egy másik cigányasszonnyal együtt valamit rejtegetve jönnek ki az állomásfőnökség épületéből.

A bíróság ezek után Lakatos Virágot bűnösnek mondta ki lopás vétségében és ezért — súlyosbító körülménynek véve büntetett előéletét — kéthónapi fegyházbüntetésre ítélte.

Az elítelt cigányasszony „ártatlansága” tudatában fellebbezett.

Három nap egy piros-pettyes kendőért

Mohácsi Róza komádi napszámosleánynak megtetszett egy csikos párnahuzat és egy piros-pettyes kendő, amelyet fiatal cigánylegény kínált neki eladásra. A párnát hat, a kendőt pedig tíz pengőért meg is vette. Később aztán kiderült, hogy lopott dolgokat vásárolt s ezért eljárás indult ellene tulajdonelleni kihágás címén.

A megszeppent napszámos leány, akiknek még cipőre és kabátjára sem telik, de azért a selyemkendőért nem sajnált pénzt kiadni, azonnal védekezett, hogy nem tudta, honnan erednek a csábító holmik. A törvényszék azonban ezt a védekezést nem fogadhatta el, miután Mohácsi Róza feltűnően olcsón vette a tetszetős holmikat s ezért a terheltet 3 hónapra zárássra ítélte. Az ítélet jogerős.

Szent László nyomda rt.

Szilvágyi Dezső-u. 5.

Mindenféle nyomtatványokat ízlésesen készítenek.

Elgázolt a vonat egy elmebeteg férfit

Szombathelyről jelentik: Kisunyom és Egyházasrádóc között, a Szentgotthárd felé tartó éjszakai személyvonat halálra gázolt egy ismeretlen férfit. A csendőri nyomozás megállapította, hogy a halálra gázolt férfi Gombás András elmebeteg egyházasrádóci lakos, akit már évek óta számtalanszor láttak kóborolni a vagoni sínek mentén.

Kerékpárján beteghez igyekezett — halálragázolta egy autót

Miskolcra jelentik: Egy ismeretlen autó halálra gázolta Nagy Lajos tarcali közszéki orvost, aki sérüléseibe másnap belehalt. Az orvos egyik betegéhez igyekezett kerékpárján, amikor háta mögött nagy sebességgel egy autó jött, melynek sárhányója elkapta a kerékpárt és a szerencsétlen orvost a kerékpár elé dobta. Nagy Lajosnak betört a koponyája és karján is lábán is megsérült. A nyiregyházi Erzsébet-kórházba vitték, ahol megoperálták, megmenteni azonban már nem lehetett. A halálos gázolás ügyében szigorú vizsgálat indult.

BALESETEK

Nagyvárad. Szerdán délután értesítették a nagyváradai mentőket, hogy a nagyállomáson egy idősebb ember hirtelen összeesett és eszméletét veszítette. A kivonult mentők megállapították, hogy az ájult ember Ruszin András napszámosal azonos és valószínűleg végegyengülésben szenved. Beszállították a köz-kórházba, ahol az orvosok eszméletre térítették. Állapota orvosi vélemény szerint súlyos.

Nagyvárad. Súlyos vasuti baleset történt szerdán a biharpüspöki vasuti állomáson. Sajtos György vasuti fékező a még mozgásban lévő tehervonatról olyan szerencsétlenül ugrott le, hogy elesett és mindkét lábfejét a vonat kerekei levágták, jobb lábujzában pedig nyílt törést szenvedett.

Telefonon értesítették a balesetről a nagyváradai mentőket, akik Biharpüspökiből a váradai köz-kórházba szállították a súlyosan sérült embert. Állapota az orvosi vélemény szerint nem életveszélyes.

A Bunyitay-ligetben játszó gyermekek a régi vízárkokban — amelyet jelenleg szeméttel töltenek be — az oda hordott szemét között egy koraszülött gyermek holttestére bukkantak.

Rövid idő múlva nagy csődület támadt a felfedezés színhelye körül, majd a megjelent rendőrszem hivására rövidesen rendőri bizottság szállt ki a helyszínre, amely megállapította, hogy a kis hulla feje valószínűleg erőszakos beavatkozás következtében levált a törzstől és azt mintegy 8 hónappal ezelőtt dobták a szemétkébe. A hatósági orvos a holttestet a kórház halottasházába szállította, ahol felboncolják.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.90 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekkzámlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza

ELFOGLALTA HIVATALÁT AZ ÚJ VÁROSI FŐMÉRNÖK. Tildy Zoltán, nagyváradai törvényhatósághoz ujonnan kinevezett főmérnök, ma letette a polgármester előtt a hivatali esküt és elfoglalta hivatalát.

A keresztény házasságban az apának hősnek, az anyának vértanúnak kell lenni. Kassa, április 12. A Magyar Kurir jelenti: A kassai katolikus leányok és ifjak nagyheti összejövetelén Madarász István kassai püspök szólott az egybesereglett mindkét nembeli ifjúsághoz és beszédében a házasság szentségét emelte ki és többek között ezeket mondta: Minden keresztény házasságban az apának hősnek, az anyának vértanúnak kell lennie, de ehhez szükség van Isten iránti szeretetre, mélységes hitre, egymással szemben kölcsönös megbocsátásra és sok-sok áldozatra.

A NÉMET LEKTORATUS közli, hogy a diák nyelvtanfolyamokra csak szombat estig vesz fel jelentkezőket.

TÜZOLTÓALTISZTKÉPZŐ ÉS MOTORFESKENDŐ-KEZELŐ TANFOLYAM NAGYVÁRADON. Csütörtökön reggel kezdődött Nagyváradon a tűzoltóaktanyában az 5-ik törvényhatósági altisztképző és a 2-ik motorfeskendő-kezelő tanfolyam. Az előbbi 10 napos, az utóbbi 3 napos. A tanfolyamot dr. vitéz Nadányi János alispán nyitotta meg dr. Borbély Dezso főjegyző jelenlétében a rámutatott arra, hogy a mai időkben mily nagyfontossága van a városok, községek és ipartelepek tüzelési felkészültségének. A tanfolyamon 47 hallgató vett részt, melyből 4 nagyvárad. A tanfolyamok előadói az ország legnevesebb tűzoltói és légóltalmi szakemberei. A hallgatók a tűzoltóaktanyában nyertek laktanyaszzerű elzárható-írást. Az oktatás reggel háromnegyed 8 óráig tart.

Churchill rövidesen nyilatkozik Hull beszédével kapcsolatban. Lisszabonból jelenti: (MTI) A brit hírszolgálat értesítése szerint angol részről rövidesen nyilatkozat fog elhangzani Hullnak az amerikai külpolitikáról mondott beszédével kapcsolatban. A nyilatkozatot esetleg Churchill maga teszi meg.

TÖMEGÉVEL VÉGEZTEKI A SZOVJET A LENGYEL FÖLDALATTI MOZGALOM VEZETŐIT. Genf. (MTI) A NTL jelenti: Londoni jelentés szerint a Tablet című angol hetilap azt írja, hogy igen nyugtalanító hírek érkeznek arról, hogy a Szovjet tömegével végezteti ki az úgynevezett lengyel földalatti mozgalom vezetőit.

KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS

Mindazoknak, akik a legjobb férj és apa elvesztése feletti bánatunkat részvétükkel enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Özv. KISS BELANE
és gyermekei

KORONA
Filmszínház

SZERELMES SZIVEK

Főszerepekben: Bordy Bella, Jávor Pál, Goll Bea Szilassy László, v. Benkő Gyula
 Kísérőműsor: A német filmművészet emlékeztetjelménye színes rajzfilm: 'Tavaszi tánc' és egy kulturkép

HESZ MARTA ELJEGYZÉSE. Véletlenül tudtuk meg a hírt, mert szerénységében még ezt is elhallgatta Hesz Márta. Húsvétvasárnapján eljegyezte Mártil Albert Ferenc tartalékos zászlós, okleveles gazdász. Sokszor megfordult szerkesztőségünkben, mert nagy elfoglaltsága mellett mindig talált időt arra is, hogy szerkesztőségünknek is segítségére legyen; mindig készséggel hirta fel figyelmünket egy-egy eseményre, mert ebben is szolgálatot látott, szolgáltnakarta a keresztény sajtót. Egyik legelkesebb apostola a katolikus ügyeknek s buzgóságával magával ragad mindenkit. Szívvel örülünk örömeinek és gratulálunk a jegyespárnak. Adja a jó Isten, hogy minél előbb házasságukról is hírt adhassunk.

Elmarad az országos középiskolai tanulmányi verseny. A MTI jelenti: Az idei tanév korai befejezése miatt az országos középiskolai tanulmányi verseny elmarad.

PETRÁNYI GYÖRGY AZ ÚJ BUDAPESTI RENDŐRFŐKAPITÁNY. A Magyar Országos Tudósító jelenti: A belügyminiszter Éliássy Sándor budapesti rendőrfőkapitányt — saját kérésére — nyugdíjazta és a főkapitányság vezetésével Petrányi György szombathelyi rendőrfőkapitányhelyettest bízta meg. Petrányi György 1887. dec. 25-én született Mezőhegyesen. Köztisztviselői pályáját 1910-ben Arad városánál kezdte. 1914-ben önként vonult be katonának és a világháborút mint tartalékos főhadnagy küzdötte végig. Leszerelése után, 1920-ban még, mint Arad város utolsó főjegyzője működött a románok bevonulásáig, amíg állásától a hivatali eskü megtagadása miatt megfosztották és kiutasították. Mint menekült főjegyző a belügyminisztérium internálási főosztályán kapott beosztást. Szombathelyre 1940 május 1-én került, amikor a vidéki rendőrség szombathelyi körzetének szemléltői teendőivel bízta meg a belügyminiszter a szombathelyi rendőrfőkapitányság egyidejű vezetésével és ugyanakkor főkapitányhelyettesé nevezte ki.

ADOMÁNY. A Vöröskereszt javára Csiby László (Attila utca 67. sz.) 10 pengőt adományozott. Rendeltetési helyére juttatjuk.

A MAGYAR GÖRÖGKATOLIKUSOK ÉS RUTÉNEK pénteken délután 6 órakor nagygyűlést tartott, vasárnap reggel 6 órakor feltámadást és pázkasztentelést, 10 órakor pedig nagymisét tartanak.

Megvonta a szobortörő Jávor Pál fellépési jogát a Színművészeti Kamara. A Színművészeti Kamara fegyelmi tanácsa Jávor Pálnak, a Nemzeti Színház szobortörő tagjának fellépési jogát fél esztendőre azonnali hatállyal megvonta.

FELHÍVÁS. Felhívom az összes érdekelteket háztulajdonosok, gondnokok figyelmét, hogy az ingatlan belső hálózatain elzárásra felszerelt udvari főcsapokat, vizóránul levő elzáró csapokat, valamint az udvari főelzárókat haladéktalanul ellenőrizték, hogy az esetleges légítámadások okozta belső vezeték sérülése esetén történő kilapcsolásnál azok hibátlanul zárjanak. Mindazon helyeken, ahol ezek működése nem tökéletes, azonnali intézkedéssel megjavítandók. Dr. Soós István, polgármester.

Magyarul beszélő dzsungelfilm

Szudáni szerelem

Csütörtökön utoljára:
Viharbrigád

Bemutató pénteken
 az APOLLO-ban

BENYÚJTOTTÁK AZ USA EDDIG LEGNAGYOBB TENGERÉSZETI KÖLT-SÉGVETÉSÉT. Lisszabon. (MTI.) Washingtoni jelentés szerint szerdán a képviselőház elé terjesztették a tengerészeti költségvetést, amely a haditengerészet beruházásaira 32.647 millió dollárt irányoz elő. Ez a legnagyobb tengerészeti költségvetés, amelyet eddig az Egyesült Államokban benyújtottak.

Szovjet rendjelekkel tüntettek ki 52 északamerikai állampolgárt. Genfből jelenti: (MTI) A Német TI jelenti: New-yorkból jelenti, hogy Gromyko washingtoni szovjet nagykövet Hull külügyminiszternek szovjet rendjeleket adott át 52 északamerikai állampolgár számára. A nagykövet kifejezte azt a reményt, hogy az elkövetkező csatákban a kintütemett északamerikai polgárok bátorsága még megsokszorozódik.

KÜLÖNÖS TERMÉSZETI SZERENCSETELENSÉG NORVÉGIÁBAN. Oslo. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: **Levegő közegeben,** Erontheim város határában április 11-én este szokatlan természeti szerencsétlenség történt. Föld-csuszamlás következtében lesüllyedt 150 méter hosszúságban a község főutcája. Néhány kisebb ház és kunyhó, valamint egy éppen az úton haladó teherautó eltűnt a mozgásban levő földréteg között, amelyben helyenként 7 méteres szakadékok keletkeztek.

A Körösbe zuhant egy ittas ember. Hotya Sándor 47 éves bádógos tegnap délután 6 óra felé ittas állapotban a Körösparton járt s a Szigligeti-utca felől át akart menni a kompon. Azonban vállalkozása halál sikerült, mert megcsúszott és a Körösbe zuhant. Az esés következtében koponyaalapi törést szenvedett s a mentők súlyos állapotban a kórházba szállították.

Légítámadások után táviratilag lehet értesíteni a károkról a haretéren levő hozzátartozót. A MTI jelenti: A honvéd vezérkar főnöke megengedte, hogy légítámadás után a károkról a keletkezett károkról a hadművelleti területen tartózkodó hozzátartozóknak távirati értesítést küldhessenek. A táviratokat a legelőmőbbre kell megfogalmazni. Arról, hogy személyben vagy anyagban kár nem esett, értesítést az ilyenek nagy száma miatt nem lehet küldeni.

FELHÍVÁS AZ IPAROSOKHOZ! Ezúton hozzuk iparosaink tudomására, hogy a m. kir. ker. és közlekedésügyi minisztérium a hazai kereskedelmi középiskolák I. osztályába, az 1944-45. iskolai évre beiratkozók részére 60 (hatvan) tandíjmentes helyre nyilvános pályázatot hirdet. Az érdeklődők folyamodjanak saját szakosztályukhoz, ahol a szakosztály vezetője a rendelkezésükre bocsátja a pályázati feltételeket. Az előírtak.

A Német Akadémia Nagyvárad Lektorátusa vasárnap délelőtt 11 órakor a Belvárosi mozgóban filmmatiné rendez. Előadásra kerülnek kultur- és sportfilmek.

STETTINIUS TALÁLKOZOTT A SZOVJET NAGYKÖVETTEL. Lisszabon. (MTI.): Londonból jelenti a brit hírszolgálat, hogy Stettinius helyettes amerikai külügyminiszter má találkozott a szovjet nagykövettel.

A megnevezett Olaszországban rendezik meg a katolikus sajtónapot. Rómából jelenti: (MTI) A Német TI jelenti: Az Osservatore Romano, a Vatikán hivatalos lapja közli az olaszországi Actio Catholica felhívását a katolikus napilapok érdekében. Eszerint május 7-re a meg nem szállt Olaszországban rendezik a katolikus sajtónapot. A felhívás hangsúlyozza, hogy minden katolikusnak kötelessége előfizetni egy katolikus napilapra.

500 EZER PENGŐT AJÁNL FEL A TEBE A BOMBAKÁROSULTAK JAVÁRA. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A TEBE elhatározta, hogy a budapesti pénzintézetek nevében ötszázezer (500.000) pengőt ajánl fel a bombakárosultak megsegítésére.

A Sajtókamara ötezer pengőt adományozott a bombakárosultaknak. Az Országos Magyar Sajtókamara elnöksége elhatározta, hogy fősztályonként 2500-2500 pengőt, összesen 5000 pengőt juttat el illetékes helyre a bombakárosultak segélyezésére.

AZ EGRI SZÉKESFŐKAPTALAN TAGJAI FELAJÁNLOTTAK LAKASAIKAT A BOMBAKÁROSULTAKNAK. Eger, április 12. A Magyar Kurir jelenti: Az egeri székesfőkapitánus tagjai értesítették Eger város vezetését, hogy lakásukban készségesen ajánlanak fel helyet azok számára, akik a budapesti bombatámadások miatt a fővárosból távozni kényserlőnek.

ÉRTESETÉS. A Nagyvárad és Vidéke Ipartestület Ruházati és Textiliparosok szakosztályja értesíti tagjait, hogy az április havi cernautalványok szétosztását megkezdte, felkérjük tagjainkat, hogy a textilhulladékról szóló elismervénynt a cernakiváltásnál mindenki hozza magával. Elnökség.

Felhívás a szobafestő és mázoló iparosokhoz. Akik tűzifa lejegyzésüket még ezideig nem intézték el, úgy a szakosztályi irodában mielőbb jelentkezzenek, mert a jelentkezést lezárjuk. Egyben felhívjuk a szakosztály vezetőségi tagjait, hogy pénteken, 14-én vezetőségi összejövetelen megjelenni szíveskedjenek. Elnökség.

A Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok fűszer és vegyeskereskedők szakosztálya folyó évi április hó 14-én este 7 órakor szakosztályi ülést tart, melyre ezúton meghívja tagjait a szakosztály elnöksége.

Nagyvárad thj. város adóhivatala

ARVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulírott városi végrehajtó közhírré teszem, hogy köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra az 1925. évi 600. P. M. rendelet 67—69. szakasza alapján az első árverést 1944. május 1-én, a másodikat 1944. május 8-án a városi közraktárban (Szeptember 6-u. 2. sz. alatt) kitűzöm.

ARVERÉSI FELTÉTELEK:

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árverezők a becsérték háromnegyed része erejéig tesznek vételi ajánlatot.
2. A második árverésen azonban az ingóság becsértékre való tekintet nélkül, a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.
3. Az árverés megtartása, vagy megkísérlése esetén a behajtási illeték 8 százalékos.
4. A vételárát azonnal és készpénzben kell fizetni.

Nagyvárad, 1943. április 17.

MESTER MIHALY
végrehajtó.

Nagyvárad thj. város adóhivatala

ARVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulírott városi végrehajtó közhírré teszem, hogy köztartozások fejében lefoglalt ingóságokra az 1925. évi P. M. rendelet 67—69. szakasza alapján az első árverést 1944. április 25-én, a második árverést 1944. május 4-én a városi közraktárban Szeptember 6-u. 2. szám alatt, kitűzöm.

ARVERÉSI FELTÉTELEK

1. Az első árverésen az egyes ingóságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árverezők a becsérték háromnegyed része erejéig tesznek vételi ajánlatot.
2. A második árverésen azonban az ingóság becsértékre való tekintet nélkül a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.
3. Az árverés megtartása, vagy megkísérlése esetén a behajtási illeték 8 százalékos.
4. A vételárát azonnal és készpénzben kell fizetni.

Nagyvárad, 1944. április 11.

MESTER MIHALY
végrehajtó.

RÁDIÓ

PÉNTEK, ÁPRILIS 14.
Budapest I.

- 8.35 Délelőtti zene.
10.15 Szórakoztató zene.
11.15 A rádió kamarazenei estje.
11.40 Sztrilich Pál ír. városi előadása.
12.05 Szórakoztató zene.
13.30 Honvédeink üzennek. — A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Pertis Jenő cigányzenei estje.
15.05 Szórakoztató muzika.
15.40 Sóvágó Mihály előadása.
16.00 Folyamérők szalonzenekara.
16.20 Póka Aladar szanadalmi előadása.
17.00 Se szó, se beszéd — muzsika.
17.35 Sportközlemények.
17.45 Német hallgatóinknak.
18.20 Magyar népmuzsika.
19.00 Tréfaműhely a műgyvetemen.
19.35 Magyar zeneszerzők felőrája.
19.45 Markó Árpád előadása.
20.05 A könnyű zene mesterei.
21.00 Tíz vers halhatatlan művek: 61.
22.40 Szalonötös.
23.20 Halk melódiák.

Budapest II.

- 22.40 Racmaninov: Zongora-gordonka szonáta.

SZÍNHÁZ

Ballépés jobbra című nagyszerű operettujdonságot csütörtök este mutatja be a színház fél 6 órakor, bemutató bérletben. A bérletben péntek este megy. A többi napokon bérlet-szünetben megy ez a kacagató, vidám operett-ujdonság, mely Budapestben telt nézőterek előtt van műsorban s bizton hihető, hogy a Szigligeti Színháznak is sokáig műsordarabja marad. Főszereplők: Jurik Julcsi, Kemény Gizi, Antal Erzsé, Lendvai Lajos, Gulácsy Albert, Barsi Béla és Halasi Gyula.

Kaméliás hölgy felújítására szorgalmasan készül már hetek óta a színház prózai együttese Horváth Jenő rendezői utasításai szerint. A címszerepet Lovasi Klári fogja alakítani.

ni. Bemutató előadása április 20-án lesz.

MŰSOR:

Csütörtökön este fél 6 órakor: **Ballépés jobbra** bemutató bérlet.
Pénteken este fél 6 órakor: **Ballépés jobbra**, A-bérlet.
Szombaton este fél 6 órakor: **Ballépés jobbra**.
Vasárnap délután fél 3 órakor: **Ballépés jobbra**.
Vasárnap este fél 6 órakor: **Ballépés jobbra**.
Hétfőn este fél 6 órakor: **Ballépés jobbra**.
Kedden este fél 6 órakor: **Ballépés jobbra**.
Szerdán este fél 6 órakor: **Ballépés jobbra**.

SPORT

Időt és anyagot takarít meg Bedő Zsolt legújabb találmánya, a gramofonnal forgatható céltábla

Kedden délután a HTVK termében Bedő Zsolt százados, az ismert törvívó bajnok bemutatta érdekes és hasznos találmányát, az önműködő céllövőtábla modelljét. Hogy mi indította a kísérletezésre, a következőket felelte:

— Nem volt időm a vívás mellett a céllövéshez szükséges tréninget is folytatni, ezért az volt a célom, hogy olyan készüléket szerkesztsek, amely a lakásban is használható. A gramofonra erősített forgatószerkezet, aszerint, hogy hadipisztoly, hatalakos vagy öttusa verseny-

re akarok edzeni, háromtól hat másodpercig terjedő időközönként forgatja a táblákat. A gép tökéletesen pontos, a mai töltényszegény világban megkönnyíti egy versenyzők, mint az egyesületek helyzetét. Előnye még az is, hogy otthon gyakorolhatnak rajta s így rengeteg időt takarítanak meg, jó célzási gyakorlat, azonkívül tempót ad.

A találmányt, amely már az első kísérletezésnél bevált, nagy örömmel fogadták a céllövők.

Vasárnap Debreceni VSE — Törekvés

Szép győzelmet aratott vasárnap a Törekvés Nagybanán. Az egyesület vezetőségét nemcsak a számbeli eredmény örvendeztette meg, hanem az is, hogy a csapat a kezdeti gyengébb szereplése után ismét magára talált és szép játékkal biztosította magának a mérkőzés megnyerését és a nagybányai közönség szimpátiáját.

Igen megnyugtató valami ez különösen most, amikor az összes bajnokjelöltek szinte a maximumig fokozták erőfeszítéseiket. De ez nem is csoda. Tulajdonképpen most kezdődik csak igazán a hajrá. Mindegyik csapat azon gondolkodik, miképpen volna lehetséges 3—4 ponttal a mácsik elől megugrani, hogy így nyugodtabban készülődhessen a többi mérkőzéseire. Mert hiszen mi tagadás, valóban megnyugtató érzés az, ha az élen haladót az utána következőktől egynéhány pont választja el. Ezek a remények egyelőre egyik bajnokjelöltnek sem válhatnak valóra, mert igen együtt van az egész mezőny. A Törekvés, habár nem hangoztatja, titkon mégis reméli, hogy ez sikerülni fog neki. Még most vasárnap ugyan nem, de a többi elkövetkező mérkőzésekre már ilyen reményeket táplál.

Egyelőre az éle ugrott DVSE-t akarja megfosztani két bajnoki ponttól, amellyel szilárdabbá kívánja tenni helyzetét. Ez viszont nem lesz olyan könnyen keresztülvihető. A DVSE, aki ősszel még a Törekvés után foglalt helyet a bajnoki táblán, ma, az elért eredményei után,

a tabella első helyéntanyázik. Ez azt jelenti, hogy mindhárom tavaszi mérkőzését megnyerte, tehát 6 ponttal gyarapította az őszi pontállományát. Tavasszal megnyert mérkőzéseit közül igen figyelemreméltó az itt, Nagyváradon elért 2:1-es MÁV feletti győzelme. Elsőrangú fegyvertényként kell azonban elkönyvelni a vasárnap 5:1-es eredményét, melyet a szatmári Törekvés ellen ért el. Pedig egy olyan egyesületnél, mint a szatmári Törekvés, melyet a város minden számottevő polgára támogat, amelyik csapatnak Palotás, a régi Boeskey volt kiváló játékos az edzője és amelyik csapat megengedheti magának azt a luxust, hogy egy debreceni mérkőzésre való átutazásra 1300 pengőt költsön el, nem volna szabad előfordulnia. Ugy lát-ezik azonban, hogy mindezeket a debreceniek nem respektálták. Értesülésünk szerint nagyon készül a Törekvés ellen is, mert a Törivel szemben elért győzelmével kívánja feltenni az eddig elért eredményeire a koronát.

Ez azonban igen nehezen, vagy egyáltalán nem fog sikerülni neki. A Törekvés, akinek vasárnap elért 4:0-as győzelme igen jó lelki hatással van a játékosokra, szintén nagy akarással készül a vasárnapi találkozóra.

Ma délután a szokásos kétkapuz edzéssel zárja előkészületeit a csapat.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Eladó sürgősen maganház nagy udvarral, kerttel, bármilyen üzemi célra is alkalmas. Több telek. Özv. Tatayné, Szigligeti-u. 12. Telefon 28-74. 738

Férfi és női ruhák eladók, Patakyné, Gerliczy-u. 2. 820

XII. Pius pápa élete és válogatott beszédei kiadóhivatalunkban kapható. 797

Teljesen jókarban levő fehér könyvhabitor eladó. Damjanich-u. 37. ajtó 3. 774

Eladó: Női tavaszi kabát, 31-es uj gyermek félcipő, 10 éves leányka részére nyári ruhák, magyar ruha, ingek, 8 éves részére tavaszi kabát, egyszerű babakelengye. Karácsonyi püspök-u. 52. sz. 765

Új, csináltott fekete lakkcipő 38—39-es eladó. Cim a kiadóban 803

Kulcsos lószerszámot és fedél nélküli hintót, méhkast vennék. Korda, Ervasad. 811

Fotel jókarban, 2 darab eladó. Kereszt-u. 9. 823

Különféle

Pertőlentést, poloska, mely és mindennemű férgek irtását 38 évi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27—56. 813

Varrógépjávitás egy évi felelősséggel Jakab műszerészé, Kossuth-u. 5. Telefon 23—30.

Paragázzal poloskát, mely, petéit mindenhol felelősséggel irtja, Csutorás, Szigligeti-u. 7. Telefon 14—21. 864

Áldozási koszorúk, menyasszony és koszorusleány művirág fejdiszkek és kézi-csokrok. Ezüst- és aranylakodalmakra csokrok és kosarak olcsón, szép kivitelben megrendelhetők. Ruhákra virágok raktáron, azonkívül hozott anyagokból is olcsón készülnek. Karácsonyi püspök-u. 52. (Erzsébet-liget-i sportpályánál.) 776

Kofferek, akatáskák, reptülők, erszények készítése, javítása legmegbízhatóbban 30 éves gyakorlattal bíró mesternél. Kugler, Alapi-u. 6. 822

Állást nyec

REGGELI lapkihirdásra kézbesítőt felvesszünk jó fizetéssel, azonnalra. Teleki, vagy Csáky-utcán lakók előnyben. Jelentkezni lehet a „Magyar Lapok” kiadóhivatalában.

Mindenek, jó bizonyítványokkal, Nagy-szalontára felvétetik. Cim: Nagyváradon, Gerliczy-u. 2. I. em. 4. ajtó. 821

Állást keres

Mérlegképes főkönyvelő nagyobb iparvállalatnál állást keres. Megkeresést „Főkönyvelő” jellegére Rudolf Mosse Hirdetőirodába, Rákóczi-ut 2. 819

Tisztviselő többévi irodai gyakorlattal, kezdő gépirással állást keres. Cimeket a kiadóba ker. 794

Házmasteri lakásért takarítást vállal fiatal házaspár. Cim a kiadóban. 812

Nyugdíjas pénzügyi főtisztviselő nagyobb vállalatnál elhelyezkedést keres. Megkeresést „Nyugdíjas” jellegére Rudolf Mosse Hirdetőirodába, Rákóczi-ut 2. 818

Lakás

Intellektuális foglalkozású férfi szeretné, csendes, tiszta butorított szobát keres. Cimeket a kiadóba ker. 726

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R-T.

A szerkesztésért felelős kiadóvezető: Dr. Paál Árpád
A kiadásért felelős kiadóvezető: Dr. Virág Jeromes

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dózsa utca 5. szám